

Uachtarán eile Éireannach

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi chúlra pholaiteoirí na Stát Aontaithe. Féach féin agus an duine in aice leat ar na focail seo a bheidh le cloisteáil sa mhír. An féidir libh na focail Ghaeilge a cheangal leis na focail Bhéarla?

1. bothán vótála	a. <i>regardless of</i>
2. beag beann ar	b. <i>after the Great Famine</i>
3. sliocht	c. <i>active</i>
4. muintir	d. <i>native place</i>
5. rogha na coitiantachta	e. <i>extended family, kin, people</i>
6. tar éis an Ghorta Mhóir	f. <i>voting booth</i>
7. sin-seanathair	g. <i>I shook</i>
8. gníomhach	h. <i>workhouse</i>
9. teach na mbocht	i. <i>great-grandfather</i>
10. áit dhúchais	j. <i>progeny, offspring</i>
11. fáilte Uí Cheallaigh	k. <i>favourite, likely winner</i>
12. chroith mé	l. <i>warm welcome</i>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Anois, féach ar an tuairisc den chéad uair, le feiceáil an féidir leat na focail sin a aithint sa mhír nuachta.

Ceist 2

Féach ar an tuairisc den dara huair agus freagair na ceisteanna:

1. Cé hé rogha na coitiantachta, de réir na míre?
2. Cad a bhí le rá ag Marie Casserly agus ag Breandán Mac Eachmhartaigh?
3. Cén fáth a raibh Joe Biden i Maigh Eo trí bliana ó shin?

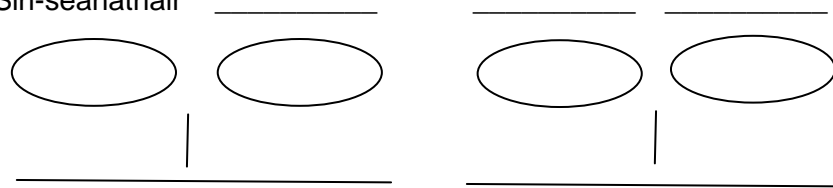
Ceist 3

Bí ag obair leis an duine in aice leat agus féachaigí ar an tuairisc arís. Caithfidh duine amháin agaibh nótaí a ghlacadh faoi chúlra Joe Biden agus an duine eile nótaí a ghlacadh faoi Mike Pence. Ansin, abraigí amach dá chéile an t-eolas a bhailigh sibh.

Ceist 4

Críochnaigh an chraobh ghinealaigh faoi do theaghlach féin. Cuir i gcomparáid é le ceann an duine in aice leat.

Sin-seanathair

Ceist 5

‘...an-mheas...’

Cuir an réimír **an-** roimh na haidiachtaí seo a leanas agus cuir in abairtí iad lena mbrí a léiriú.

Casta, óg, maith, te, saibhir, íseal agus bog.

Ceist 6

Pléigh na ceisteanna leis na daoine eile i do ghrúpa:

1. An bhfuil tú sásta le toradh an toghcháin? Cén fáth?
2. Cén tábhacht a bhaineann leis an toghchán seo i do shaol féin?
3. Déan cur síos ar Donald Trump agus ar Joe Biden.

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
f	a	j	e	k	b	i	c	h	d	l	g

Ceist 2

Féach an script.

Ceist 3

Féach an script. Tabhair deis do gach beirt an ghníomhaíocht a dhéanamh le chéile sula bpléifidh tú cúlra na beirte leis an rang iomlán.

Ceist 4

Ba cheart go mbeadh na teidil thíos scríofa isteach acu:

- sin-seanathair agus sin-seanmháthair
- seanathair agus seanmháthair
- sean-aintín agus seanuncail
- máthair agus athair
- aintín agus uncail
- deartháir agus deirfiúr
- col ceathrar

Ceist 5

- *an-chasta*
- *an-óg*
- *an-mhaith*
- *an-te*
- *an-saibhir*
- *an-íseal*
- *an-bhog*

Ceist 6

Is féidir gach triúr nó ceathrar a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Bhur gcéad fáilte ar ais. Trump nó Biden? Bhuel amárach a thabharfaidh pobal Mheiriceá faoi na botháin vótála le huachtarán a thoghadh. Beag beann ar cé acu a bhuafaidh, beidh sliocht Iarthar na hÉireann sa Teach Bán.

Is as Béal an Átha, i gContae Mhaigh Eo cuid de mhuintir Joe Biden agus is as Caisleán an Dumha sa gcontae céanna a rugadh seanathair Mike Pence.

Shane Ó Curraighín

Is é Joe Biden rogha na coitiantachta¹ ach níor shíl mórán go mbuafadh Trump ceithre bliana ó shin.

Tá muintir an Iarthair ábalta a mhaíomh go bhfuil ceangal acu leis an dá thaobh. I gCaisleán an Dumha a rugadh seanathair Mike Pence. Is as Béal an Átha a tháinig sliocht Joe Biden.

Máirtín Ó Maicín, Iriseoir, Caisleán an Bharraigh

Sna blianta tar éis an Ghorta Mhóir, d'fhág fear darbh ainm Edward Blewitt Béal an Átha agus thóg sé an bád bán go Scranton i Meiriceá. Sin-sin-sin-seanathair le Joe Biden ab ea Edward Blewitt. Sin cúig ghlúin siar. Fear thar a bheith tábhachtach i mBéal an Átha ab ea Blewitt, a bhí thar a bheith gníomhach le linn an Ghorta Mhóir agus bhí sé i gceannas ar na hoibreacha poiblí agus choinnigh sé suas le míle duine ó theach na mbocht.

Trí scór go leith bliain ina dhiaidh sin, d'fhág fear óg eile darbh ainm Richard Michael Cawley deisceart Shligigh agus thóg sé an bád bán go Chicago - seanathair le Mike Pence.

Shane Ó Curraighín

Tobar an Choire i ndeisceart Shligigh an baile is cóngaraí d'áit dhúchais shinsear Pence.

An Comhairleoir Marie Casserly, Comhairle Chontae Shligigh

Is léir go mbeidh súil an phobail ar dheisceart Shligigh dá dtiocfadh leasuachtarán Pence ar cuairt. Ní chaithfidh tú a bheith ar aon intinn lena chuid tuairimí ar ábhair éagsúla. Is fiú cuimhneamh freisin go bhfuil nasc idir Joe Biden agus Iarthar Shligigh agus Béal an Átha.

Shane Ó Curraighín

I mBéal an Átha, tá cion ar leith ag an phobal ar Joe Biden.

Joe Blewitt, Gaol le Joe Biden, Béal an Átha

Tá clan Blewitt an-bhródúil go bhfuil muid gaolta le Joe Biden. Agus tá súil agam go mbeidh sé ar an gcéad uachtarán eile i Meiriceá.

Shane Ó Curraighín

Cuireadh fáilte Uí Cheallaigh roimh Biden i mBéal an Átha ceithre bliana ó shin.

Breandán Mac Eachmhartaigh, Béal an Átha

Bhí mé anseo nuair a tháinig sé. Fear an-deas, cairdiúil agus cneasta atá ann agus do chroith mé a lámh, ach b'fhéidir nach gcuimhníonn sé air sin anois. Tá súil agam go mbeidh sé ina uachtarán.

---

¹ *coitianta* a dúradh

Shane Ó Curraighín

Trí bliana ó shin, tháinig sé ar ais leis an fhód a thiontú ag Ospís Mhaigh Eo-Ros Comáin. Is cuma cén toradh a bheidh ann, beidh sliocht an iarthair sa Teach Bán ar an mhí seo chugainn.

Máirtín Ó Maicín, Iriseoir, Caisleán an Bharraigh

Is léir go bhfuil an-mheas ag Biden agus ag Pence ar a muintir ón taobh seo tíre.

Shane Ó Curraighín

Shane Ó Curraighín, Nuacht Tg4.